

Nr 134.

Av herr Nylander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag av automobilskattemedel till bidrag till byggande av enkla bygdevägar m. m.

I riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptogs inkomsten av automobilskattemedel till 75 000 000 kronor. Inkomsten av automobilskattemedel budgetåret 1935/1936 beräknas i den nu framlagda statsverkspropositionen till 85 000 000 kronor. Med hänsyn bland annat till den starka ökningen å denna inkomsttitel har departementschefen ansett sig kunna överflytta de under avdelningen väg- och vattenbyggnadsväsendet å sjätte huvudtiteln upptagna anslag, vilka hitintills utgått å allmänna skattebudgeten, till automobilskattemedlens budget. Sammanlagda beloppet av de anslag, som sålunda enligt riksstatsförslaget överförts från allmänna skattebudgeten till automobilskattemedlens budget uppgår till 7 540 000 kronor.

Bland de anslag, som enligt budgetförslaget sålunda skola utgå av automobilskattemedel, förekomma nyuppförda anslag till vissa arbeten å tillhoppa 3,5 milj. Dessa nyuppförda anslag äro: bidrag till byggande och förbättring av broar 2 000 000 kronor, stensättning av vägar 1 000 000 kronor, bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder 500 000 kronor. Mot automobilskattemedlens användning för dessa ändamål synas principiella skäl till erinran icke föreligga.

Samma omdöme kan däremot icke lämnas i fråga om departementschefens åtgärd att till automobilskattemedelsbudgeten från allmänna skattebudgeten överföra anslagen bidrag till byggande av enkla bygdevägar, bidrag till byggande av ödebygdsvägar, bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar, byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan och anslag till anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län. Sammanlagda summan av dessa anslag utgör 3 750 000 kronor. Ifrågavarande anslag synas alltfört böra upptagas och beräknas å allmänna skattebudgeten.

År 1932 föreslog Kungl. Maj:t att med automobilskattemedel täcka anslaget å 5 250 000 kronor till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar. Riksdagen beslöt bifalla förslaget, men uttalade samtidigt, att den ej kunnat undgå hysa starka betänkligheter mot förslaget, men ville dock ej motsätta sig att, vad nästa budgetår beträffar, automobilskattemedel toges i anspråk för att bereda anslagstäckning för ifrågavarande anslag till vägbyggnader. Riksdagen förutsatte dock härvid, att i samband med pågående utredning om vårt vägväsen och de lämpliga formerna för dess allmänna utveckling, jämväl borde beaktas skäligheten av att från allmänna budgeten

alltjämt i erforderlig utsträckning lämnas bidrag för finansiering av utgifterna för de allmänna vägarna. (Riksdagens skrivelse nr 283 år 1932.)

I såväl 1933 som 1934 års statsverkspropositioner föreslogs att, förutom till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, anslagen till byggande av enkla bygdevägar, ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan skulle utgå av automobilskattemedel. Med anledning av väckta motioner vid båda riksdagarna beslöto de båda årens riksdagar att icke godkänna Kungl. Maj:ts förslag att förevarande anslag till byggande av enkla bygdevägar, ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan skulle täckas av automobilskattemedel. I fjolårets riksdagsskrivelse rörande byggande av enkla bygdevägar heter det:

»Riksdagen anser, att anslaget till enkla bygdevägar bör bestämmas till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet av 1 350 000 kronor eller samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår.

Däremot har riksdagen ej ansett sig kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag, att förevarande anslag till enkla bygdevägar liksom de i det följande upptagna anslagen till ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan skulle täckas av automobilskattemedel. Riksdagen åberopar härutinnan den ståndpunkt 1933 års riksdag intagit till denna fråga. En sådan åtgärd skulle, såsom riksdagen då framhöll, innebära ett ytterligare inkräktande på dessa medel, desto mindre tillrädligt som de redan för närvarande visat sig knappa för finansieringen av de båda ursprungliga automobilskattemedelsanslagen, nämligen anslagen till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna, respektive på landsbygden. Härtill komme skäligheten av att från allmänna budgeten alltjämt i erforderlig utsträckning lämnades bidrag för finansiering av utgifterna för de allmänna vägarna.»

Av vad riksdagen i sina skrivelser under de sistförflutna tre åren uttalat angående lämpligheten av att till täckning av ifrågavarande anslag använda automobilskattemedel framgår riksdagens bestämda uppfattning att åtminstone viss del av vägbyggnadsanslagen borde utgå av allmänna statsmedel. Fortfarande äro anspråken på automobilskattemedlen mycket stora och det kan ej vara riktigt att använda dessa medel för rent budgetära ändamål.

Om inkomsten av automobilskatten framdeles når sådan höjd att den överstiger behovet för det ändamål vartill skatten är avsedd bör en sänkning av skattesatserna vidtagas.

Slutligen må erinras om att 1931 års väg- och brosakknigas yttrande och förslag, beträffande i vilken utsträckning motortrafiken borde delta i kostnaderna för väghållningen i riket, ännu ej framlagts för riksdagens slutliga prövning. Det kan icke vara riktigt att innan sådan prövning i ett sammanhang ägt rum, i allt större och större omfattning använda automobilskattemedel för ändamål, som dessa icke varit avsedda för.

På grund av vad sålunda anförts föreslå vi,

att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln, punkterna 6, 7, 8, 9 och 12, måtte besluta att anslagen för budgetåret 1935/1936 till

bidrag till enkla bygdevägar	kr. 1 350 000
bidrag till ödebygdsvägar	» 1 200 000
bidrag till enskilda utfartsvägar	» 600 000
byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan..	» 500 000
anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivo- muotka och Kuttainen i Norrbottens län..	» 100 000
	<hr/>
	eller tillsammans kr. 3 750 000

skola utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationsanslag.

Stockholm den 17 januari 1935.

Axel Nylander.

K. E. Johanson.

Gunnar Sanne.

